

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BULGARİSTAN CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA ANTI-PERSONEL MAYINLARIN
KULLANILMAMASI VE ORTAK SINIRA YAKIN BÖLGELERDEKİ ANTI-
PERSONEL MAYINLARIN TEMİZLENMESİ VEYA İMHA EDİLMESİ
HAKKINDA ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN**

(Resmi Gazete ile yayımı: 11.11.1999 Sayı: 23873)

Kanun No
4467

Kabul Tarihi
4.11.1999

MADDE 1.— 22 Mart 1999 tarihinde Sofya’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Anti-Personel Mayınların Kullanılmaması ve Ortak Sınıra Yakın Bölgelerdeki Anti-Personel Mayınların Temizlenmesi veya İmha Edilmesi Hakkında Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2.— Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3.— Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BULGARİSTAN CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA ANTI-PERSONEL MAYINLARIN
KULLANILMAMASI VE ORTAK SINIRA YAKIN BÖLGELERDEKİ
ANTI-PERSONEL MAYINLARIN TEMİZLENMESİ VEYA İMHA
EDİLMESİ HAKKINDA ANLAŞMA**

GİRİŞ

Bundan böyle “Taraflar” olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti,

Birleşmiş Milletler Şartı, Helsinki Nihaî Senedi, Stokholm Belgesi, Paris Şartı, 1994 Viyana Belgesi ve AGİT ilkelerinden doğan taahhütlerine bağlılıklarını anımsayarak,

4467

4.11.1999

İki ülke arasındaki, 1992 Dostluk, iyi komşuluk, İşbirliği ve Güvenlik Antlaşması ve Karşılıklı Güven ve Güvenlik Artırıcı Önlemler ile Türkiye ve Bulgaristan Arasındaki Askerî Temaslara İlişkin 1992 Edirne Belgesinde ifade edilen dostluk, iyi komşuluk ve işbirliği ilkelerini teyid ederek,

1989'dan bu yana uluslararası alanda meydana gelen kaydadeğer olumlu gelişmeleri dikkate alarak,

İki ülke arasındaki, paylaştıkları ortak Avrupa-Atlantik değerlerine dayalı dostluk ilişkilerini ve ortak güveni güçlendirmeyi isteyerek,

Güneydoğu Avrupa'da istikrar, güvenlik ve saydamlığa daha fazla katkıda bulunmaya kararlı şekilde,

Ortak insancıl değerleri paylaşarak ve uluslararası toplumun anti-personel mayınların kullanılmasını, depolanmasını, üretimini ve transferini yasaklamaya yönelik çabalarına katkıda bulunmayı arzularak,

Aynı hedeflere yönelik çabalara katılımında bulunmaya teşvik etmek amacıyla bölgedeki diğer ülkelere örnek teşkil etmeyi arzularak,

Aşağıdaki hususlar üzerinde mutabık kalmışlardır :

Madde 1

Genel Yükümlülükler

1. Taraflar hiçbir koşulda 2 nci maddede belirtilen uygulama alanında anti-personel mayınları kullanmamayı ve depolanmış ya da döşenmiş bulunan tüm anti-personel mayınları imha etmeyi veya temizlemeyi taahhüt ederler.

2. Taraflar bu taahhütlerini uygun şekilde ilgili ulusal belgelere ithal etmeyi üstlenirler.

Madde 2

Uygulama Alanı

Bu Anlaşmada öngörülen önlemler Tarafların, sırasıyla, Primorsko, Sredetz (Grudovo), Polyana, Elhovo, Topolovgrad, Rogozinovo, Shtit ve Büyükdolluk, Süleoğlu, Kırklareli, Üsküp, Vize, Kıyıköy ile sınırlanan toprak alanlarını kapsayacaktır.

Madde 3

Tanımlar

1. “Anti-Personel Mayın (APM)” bir kişinin mevcudiyeti, yaklaşması veya teması ile infilak edecek biçimde tasarımlanan ve bir veya birden fazla kişiyi etkisiz hale getirecek, yaralayacak veya öldürecek mayındır. Personele karşın araçların yaklaşması, üzerine basması veya dokunması ile harekete geçecek şekilde tasarımlanmış ve bunların yerinden sökülmesini engelleyen sistemlerle teçhiz edilmiş mayınlar, bu şekilde tanımlanmış olmalarının neticesinde, anti-personel mayın olarak kabul edilmezler.

2. “Mayınlı Saha” mayın olan veya mayın bulunmasından şüphe duyulan tehlikeli alan anlamına gelmektedir.

3. “Gözlemlenen Taraf” topraklarında anti-personel mayınların temizlenmesinin gözlemlendiği Taraftır.

4. “Gözlemci Taraf” gözlem yapılmasını gerek gören ve bu nedenle gözlemin yürütülmesinden sorumlu olan Taraftır.

5. “Gözlemci” Taraflarca, bu Anlaşmanın IV. maddesi hükümleri uyarınca, bir gözlemi yürütmek üzere belirlenmiş ve o Taraf Devletin onaylı gözlemciler listesinde yer alan şahıs demektir.

6. “Gözlem Ekibi” belirli bir gözlemi yürütmek üzere Gözlemci Tarafça görevlendirilmiş (atanmış) gözlemciler grubu demektir.

7. “Gözlem Ziyareti” bu Anlaşmanın uygulanmasını temin etmek üzere Taraflardan birinin Gözlem Ekibinin diğer Tarafın topraklarında gerçekleştirdiği ziyaret demektir.

8. “Giriş/Çıkış Noktası” topraklarında gözlem yapılacak Tarafça tanımlanan Gözlem Ekibi üyelerinin Gözlemlenen Tarafın topraklarına varacağı ve ayrılacağı noktadır.

Madde 4

Gözlem Faaliyetleri

1. Taraflar, uygulama alanı içindeki temizleme faaliyetlerini, bu Anlaşmanın 6 ncı maddesinin 1 inci paragrafı uyarınca bildirilen depolar da dahil olmak üzere, mutabakat ile yılda bir kez karşılıklı olarak gözlemleyeceklerdir.

2. Gözlemciler Gözlemci Tarafın vatandaşı olacaklardır. Gözlemci Ekibi en fazla üç gözlemci, gerekirse bir tercüman ve yardımcı personelden oluşacak, azami altı kişiyi aşmayacaktır.

3. Gözlem Ziyareti gerçekleştirmek isteyen Taraf, bu talebini ve Gözlem Ekibi üyelerinin kimliklerini, gözlem yapılacak mahalli, gözlemin bölgenin neresinden başlayacağını ve Giriş Noktasını karşı tarafa en az 45 gün önceden, diplomatik kanallardan bildirecektir. Gözlemlenen Taraf, gözlem talebini kabul edip etmediğini gözlemin başlamasından en az yirmi gün önce Gözlemci Tarafa bildirmek mecburiyetindedir.

4. Gözlemlenen Taraf, gözlem öncesinde yapılacak koordinasyon toplantısında gözlem yapılacak bölgedeki mayın temizleme faaliyetler, mayın depolarının yerleri ve durumları hakkında diğer Tarafa bilgi verecektir.

5. Gözlem, Gözlem Ekibinin gözlemlenen ülkeye varışının ertesi günü başlayacak ve iki gün içinde tamamlanması esas alınacaktır. Ülke içindeki süre tercihen dört günü geçmeyecektir.

6. Tarafların uygulama alanındaki toprakları, Gözlem Ziyaretleri amacıyla iki bölüme ayrılacak ve bir Gözlem Ziyareti sırasında bu bölümlerden biri gözlemlenecektir. Karşılıklı ilgili bölümlerin sınırları ön koordinasyon toplantısında kararlaştırılacaktır.

7. Taraflar ilk koordinasyon toplantısında Giriş/Çıkış noktalarını belirleyecekler ve Gözlem Ziyaretleri sırasında bu noktaları kullanacaklardır.

Madde 5

İmha veya Temizleme

Uygulama alanında anti-personel mayınların imhası veya temizlenmesi, bu Anlaşmanın yürürlüğe giriş tarihinden itibaren altı yıl içinde tamamlanmalıdır. Bu süreç normal olarak yılda bir kez yapılacak Gözlem Ziyaretleri ile gözlemlenecektir.

Madde 6

Bilgi Değişimi

1. Bu Anlaşma hükümlerine uyulduğunun temin edilmesi amacıyla, her iki Taraf, uygulama alanındaki tüm mayınlı sahaların yeri ve toplam sayısı ile depolanmış anti-personel mayınların toplam sayısı ve yeri hakkında, bu Anlaşmanın yürürlüğe girişini izleyen doksan gün içinde ön bilgi değişiminde bulunacaklardır. Bu bilgi değişimi her yılın 30 Nisan tarihinden önce yapılacaktır. Yıl içinde önemli bir değişiklik meydana gelmesi halinde, ilgili Taraf, diğer Tarafı bu değişiklik meydana gelir gelmez mümkün olan en kısa süre içinde haberdâr edecektir.

2. Bütün bilgi değişimleri diplomatik kanaldan yapılacaktır.

3. Her yıl gerçekleştirilecek olan Gözlemler tarafların ortak rızası ile sayıca artırılabilir veya iptal edilebilir.

Madde 7

Gözlem Ekiplerine İlişkin Hükümler

1. Giriş/Çıkış Noktalarına varışlarında Gözlem Ekibi üyelerini bir eskort ekibi karşılayacaktır.

2. Gözlemlenen Tarafın topraklarında Gözlemci Ekip üyelerinin mevcudiyeti sırasında, Gözlemlenen Taraf uygun çalışma yeri, ulaşım ve gerektiği takdirde tıbbî yardım sağlayacaktır.

Madde 8

Hukukî Konular

1. Gözlemlenen Tarafa ait menkul ve gayrimenkullere Gözlem Ziyareti sırasında Gözlemci Tarafça neden olunan bir zarar ve ziyanın meydana gelmesi durumunda, Gözlemlenen Taraf olabilecek tazminat taleplerinden feragat edecektir.

2. Taraflar, bu belge hükümleri gereğince icra edilen faaliyetler sonucunda, gözlemcilerin yaralanması, sakatlanması veya ölümü halinde, resmî olarak birbirlerinden herhangi bir tazminat talebinde bulunmamayı taahhüt ederler. Bununla birlikte, Taraflar, üçüncü şahısların sebep olduğu yaralanma, sakatlanma veya ölümle sonuçlanan hallerde tazminat hakkını saklı tutarlar.

Madde 9

Malf Hususlar

Gözlem Ekibi üyelerinin, uygulama alanı dahilindeki iâşe-ibate, ulaştırma ve acil tıbbî yardım giderleri dahil, Gözlem Ziyareti ile ilgili tüm harcamaları Gözlemlenen Tarafça üstlenilecektir.

Madde 10

İdarî Hususlar

Gözlemciler statülerine uygun hizmetler ve tesislerden yararlanacaklardır.

Madde 11

Ayrıcalık ve Bağışıklıklar

Gözlemcilere, Gözlem Ziyareti sırasında, Viyana Sözleşmesinin diplomatik ilişkileri düzenleyen hükümleri uyarınca diplomatik ajanlara tanınan ayrıcalık ve bağışıklıklar tanınacaktır.

Madde 12

Uyuşmazlıkların Çözümü

Taraflar, bu Anlaşmanın yorum ve uygulamasından kaynaklanan uyuşmazlıkları görüşmeler yoluyla çözümleneceklerdir.

Madde 13

Bilginin Korunması

1. Her iki Taraf, bu Anlaşmanın uygulanması kapsamında elde ettikleri bilgiler konusunda güvenlik sınıflandırması kurallarına uyacaklardır.

2. Tarafların bu bilgileri ait olduğu Tarafın yazılı izni olmaksızın üçüncü taraflara açıklama hakkı bulunmamaktadır.

3. Güvenlik sınıflandırmasına riayet kuralları, Anlaşmanın sona ermesinin ardından da geçerliliğini koruyacaktır.

Madde 14

Tadil ve Gözden Geçirme

1. Taraflardan her biri bu Anlaşma için yazılı olarak tadil ya da gözden geçirme önerisinde bulunabilir. Bu amaçla, yazılı bildirim yapıldığı tarihten itibaren doksan gün içinde görüşmeler başlayacaktır. Mutabık kalınan değişiklikler ya da gözden geçirilen hususlar Anlaşmaya ek bir Protokol ile yansıtılacaktır.

2. Anlaşmanın uygulanmasını gözden geçirmek üzere, her beş yılda bir, dönüşümlü olarak Taraflardan birinin topraklarında bir konferans düzenlenecektir.

Madde 15

Süre ve Sona Erme

Bu Anlaşma on yıllık bir süre için yürürlükte kalacaktır. Taraflardan biri diğerini bu sürenin bitiminden altı ay öncesine kadar Anlaşmayı sona erdirmeye niyetinden haberdar etmezse, Anlaşma otomatik olarak onar yıllık sürelerle uzayacaktır.

Madde 16

Onay ve Yürürlüğe Giriş

Bu Anlaşma onay gerektirmektedir. Onay belgelerinin teati edildiği tarihten itibaren 90 gün içinde yürürlüğe girecektir.

Bu Anlaşma 22 Mart 1999 tarihinde, Sofya'da her biri aynı derecede geçerli olmak üzere, Türkçe, Bulgarca ve İngilizce dillerindeki iki orijinal metin olarak tanzim edilmiştir. Yorum konusunda uyumsuzluk olduğunda İngilizce nüsha geçerli olacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti Adına
İsmail CEM
Dışişleri Bakanı

Bulgaristan Cumhuriyeti
Hükümeti Adına
Nadezhda MİHAİLOVA
Dışişleri Bakanı

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
6	32	149
9	47	196
15	15	467: 470, 529: 552

I- Gerekçeli 130 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 15 inci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tali Milli Savunma, Esas Dışişleri Komisyonları görüşmüştür.

III- Esas No. : 1/488